

приятнето ми, единъ день ме попита, какъвъ резултатъ е постигнхло, и като му го разказахъ, той се позамисли и ми каза:

— Азъ мож да свършъ тая работа; сарафинътъ на Харджието е мой добъръ приятель, ерменецъ, думата му се слуша; стига отъ Търново, като казвашъ че тамъ работата е наредена, да дойде удобрителна *мазбата*; дай *мюзекерето* (прошението) си, той самъ да го подаде и—работата е свършена; но ще трѣбватъ малко пари—до 20,000 гроша; безъ тѣхъ не може, и ще ги дадешъ когато се свърши работата; а за себе си, азъ не щъ друго; а да купишъ печатницата ми, колкото струва.

Писменно му се задължихъ и за едното, и за другото, и му връчихъ *мюзекерето* си. Слѣдъ нѣкой день той ми обади, че съгласно съ закона за печата, поискано е вече отъ търновскій мютосарафинъ нуждната *мазбата*. И, дѣйствително, на слѣдующата седмица (почтата отъ Цариградъ за Румелия тогава ходѣше единъ пѣтъ на седмицата) поменатия ми посрѣдникъ, Ѳ. Дивичиянъ, ядосанъ дойде да ми съобщи, че *мазбатата* отъ Търново дошла, но съ отрицателенъ отговоръ: печатница въ Търново не е нужна! *Мазбатата* носяла печатитѣ на цѣлия търновски *ударе-мезлиши* (управителний съвѣтъ), въ които и на двамината българи *аззи* (членове); а тѣй сжщо и на владиката Григория, — тѣзи сирѣчь хора, които ми дадохъ обѣщание, че ще ми съдѣйствувать, и азъ имахъ наивността да ги вѣрвамъ, безъ да вземамъ прѣдъ видъ, че българи *аззи* въ *турски мезлиши* сж *риби безгласни*; и колко струва обѣщанието на единъ гръцки владика за българска печатница.

— Моя приятель, сарафинътъ, ме напекува за тая измама; работата можеше да се свърши и безъ да се пита на Търново; ти збърка! издума сърдито посрѣдникътъ ми и ми захвърли писменнитѣ задължения, що бѣхъ му далъ.

отъ тогова Дивичияна, който по-сетѣя стана и собственикъ на печатницата. Най-годѣмата книга, състояща се отъ 48 печ. коли, печатана въ тая българска печатница на 1858 г. въ Цариградъ е: „*Търговско Ръководство*“, прѣводъ отъ гръцки отъ А. П. Гранитскаго и издадено съ *издивението* на Хр. А. Хамамджиева, отъ когото купишъ 49 екземпляри подвързани за книжарницата си въ Търново, — да се просвѣщаватъ, божемъ, нашитѣ търговци! Никой нето попита за тѣхъ. А издателтъ ѱ, г-нъ Хамамджиевъ, при нѣколкото му 200—300 спомоществователи отъ Цариградъ, които сж напечатани въ края на книгата, колко е прокопсалъ отъ нея, — той е още живъ — самъ знае. Тѣзи книжовни прѣдприятия тогива ставахъ не отъ користица цѣль, а отъ съревнование, — да се помага на възраждащата ни книжнина.